

Sacropecsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina

28 Mehefin 2017

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae [sacropecsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina](#) yn gweithio'n ddigon da i'w ddefnyddio yn y GIG, ond mae risgiau difrifol a hysbys yn gysylltiedig â'r driniaeth hon.

Mae NICE yn gofyn i weithwyr iechyd proffesiynol anfon gwybodaeth am bawb sy'n cael y driniaeth a'r hyn sy'n digwydd iddynt ar ôl hynny i gronfa ddata er mwyn gallu cadarnhau pa mor ddiogel yw'r driniaeth dros gyfnod o amser.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Dylai egluro bod risg y gallai cromen y fagina lithro eto. Hefyd, dylai ddweud wrych am y posibilrwydd o gymhlethdodau difrifol, gan gynnwys y rhwyll yn erydu. Bydd hyn yn digwydd pan fydd y rhwyll yn torri'n ddarnau neu'n ymdreiddio fagina neu organau eraill gerllaw gan achosi niwed. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio.

Efallai y bydd eich gweithiwr gofal iechyd proffesiynol yn gofyn i chi a ellir casglu manylion am eich triniaeth.

Eich tîm gofal iechyd

Dylai clinigwyr sydd â phrofiad o reoli llithriad organau'r pelfis ac anymataliaeth wrinol mewn menywod benderfynu i ba gleifion y dylid cynnig y

driniaeth hon a nhw ddylai roi'r driniaeth. Dylent gael yr hyfforddiant penodol diweddaraf ar gyfer y driniaeth, a rhoi'r driniaeth yn rheolaidd.

Y cyflwr

Llithriad cromen y fagina yw pan fydd pen uchaf y fagina yn llithro o'i safle arferol. Mae'n digwydd yn aml ar ôl hysterectomi, pan gaiff y groth a'r serfics eu tynnu. Gall effeithio ar ansawdd bywyd drwy achosi pwysau ac anesmwythder yn y pelfis, a gall hefyd effeithio ar swyddogaeth y bledren a'r coluddyn ac ar ryw.

Os yw'r llithriad yn un bach neu gymedrol a'i fod yn achosi symptomau, gall triniaeth gynnwys cryfhau cyhyrau llawr y pelfis ac eli neu batsys sy'n cynnwys yr hormon oestrogen. Gellir defnyddio pesariau wedi'u gwneud o rwber neu silicon i gynnal y fagina. Os bydd y llithriad yn ddifrifol, efallai y bydd angen llawdriniaeth. Mae gwahanol driniaethau llawfeddygol ar gael, sydd â'r nod o gynnal organau'r pelfis. Mae rhai ohonynt yn cynnwys defnyddio rhwyll i roi cymorth ychwanegol.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [sacropepsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) a [gwybodaeth NICE i'r cyhoedd](#) am anymataliaeth wrinol mewn menywod fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Caiff triniaeth sacropepsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina ei rhoi fel arfer i glaf sydd o dan anesthetig cyffredinol. Gellir gwneud hyn drwy lawdriniaeth gonfensiynol (agored) neu drwy doriadau bach yn yr abdomen (llawdriniaeth twll clo).

Nod y driniaeth yw cadw organau'r pelfis yn eu safle arferol. Gwneir hyn drwy gysylltu darn o rwyll, o ran uchaf y fagina fel arfer, ac weithiau o flaen neu gefn y fagina, â ligament yn y pelfis ar waelod yr asgwrn cefn, neu ag asgwrn ar waelod yr asgwrn cefn. Mae'r rhwyll yn debyg i rwyd denau, ac fe'i gwneir fel arfer o bolypropylen.

Gellir rhoi'r y driniaeth yr un pryd â llawdriniaeth ar gyfer cyflyrau eraill, er enghraifft, ar gyfer anymataliaeth sy'n gysylltiedig â straen. Mae gwahanol fathau o rwyllau neu impiadau meinwe wedi cael eu defnyddio, a gall fod risgiau gwahanol yn gysylltiedig â nhw.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd fod sacropepsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina yn gweithio'n ddigon da. Mae risgiau difrifol a hysbys yn gysylltiedig â'r driniaeth. Roedd y 10 astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 5,790 o gleifion. Cafodd NICE sylwadau gan 14 o fenywod a oedd wedi cael y driniaeth.

Yn gyffredinol, dangoswyd y manteision canlynol o ganlyniad i'r driniaeth o gymharu â thriniaethau eraill:

- gwell cyfradd llwyddiant
- llai tebygol y bydd llithriad yn digwydd eto
- ansawdd bywyd gwell ar ôl 12 mis a 60 mis ar ôl y driniaeth
- roedd 83% o fenywod yn weddol fodlon ar y driniaeth a byddai 55% yn ei hargymell
- byddai 13 o'r 14 o fenywod a roddodd sylwadau ar eu triniaeth yn ei hargymell
- symptomau wedi gwella, gyda llai o bwysau ar y pelfis a llai o deimlo bod angen agor y coluddion
- rhyw yn llai poenus ac yn llai anodd.

Roedd cyfraddau rhwymedd, anhawster agor y coluddion a theimlo bod angen mynd ar frys ychydig yn uwch 43 mis ar ôl y driniaeth, gyda chynnydd o rhwng 2% a 6%.

Dangosodd yr astudiaethau fod y rhan fwyaf o risgiau sacropepsi gan ddefnyddio rhwyll i drwsio llithriad cromen y fagina yn debyg i neu'n is na'r rhai a gofnodwyd ar ôl trwsio gan ddefnyddio meinwe'r ferch ei hun. Ymhlith y risgiau eraill roedd y canlynol:

- cymhlethdodau gyda'r rhwyll neu'r pwyth mewn hyd at 4% o fenywod; roedd rhwyll yn erydu 14% yn fwy cyffredin ymysg menywod a oedd wedi cael triniaeth i dynnu'r groth a'r serfics nag ymysg y rhai a oedd wedi cael triniaeth i dynnu'r groth yn unig
- roedd angen llawdriniaeth arall ar gyfer straen anymataliaeth wrinol ar hyd at 19% o'r menywod
- roedd hyd at 38% o'r menywod yn dioddef o anymataliaeth sy'n gysylltiedig â straen, rhywbeth nad oeddent wedi bod yn dioddef o hyn o'r blaen
- roedd gan hyd at 13% broblemau'n pasio wrin
- roedd angen pasio wrin ar frys ar hyd at 8% o'r menywod gydag anymataliaeth, rhywbeth nad oeddent wedi bod yn dioddef o hyn o'r blaen
- roedd rhyw yn boenus neu'n anodd i hyd at 24% o'r menywod, rhywbeth nad oeddent wedi bod yn dioddef o hyn o'r blaen
- roedd hyd at 12% o'r menywod yn dioddef o lithriad y rectwm, rhywbeth nad oeddent wedi bod yn dioddef o hyn o'r blaen
- roedd hyd at 8% o'r menywod yn dioddef o lithriad y bledren, rhywbeth nad oeddent wedi bod yn dioddef o hyn o'r blaen
- anaf i'r llwybr wrinol neu i'r bledren mewn hyd at 2%
- rhwystr yn y coluddyn bach mewn hyd at 3%
- poen yn mynd i lawr y goes o waelod y cefn mewn 3%.

Dywedwyd wrth NICE am risgiau posibl eraill hefyd: haint yn y sacrwrm (yr asgwrn ar waelod yr asgwrn cefn) a gwaedu o bibellau gwaed mawr yn yr abdomen.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?

- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt o ddigwydd?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-2571-1

